

Vår dato:

18.10.2018

Deres dato:

05.09.2018

Vår ref.:

13/2404/K2-S82/

Deres ref.:

Næring- og miljø

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

INNSPILL TIL NASJONAL RAMMEPLAN FOR LANDBASERT VINDKRAFT

Det vises til deres brev av 8.6 og 5.9.2018 til Kongsvinger kommune. NVE er i denne fasen ute etter faglig informasjon av overordnet karakter, og skriver videre: *Dette kan for eksempel være informasjon om friluftslivområder med regional verdi eller om regional bestandsutvikling for viktige arter.*

Kongsvinger kommune er representert med arealer innenfor analyseområde 2, som på det bredeste lenger nord strekker seg nesten fra Glomma til Mjøsa.

Tidligere planer om vindkraftverk i Kongsvinger

Kommunen har tidligere avgitt uttalelser til vindkraftutbygging. I saken hvor E.ON Vind Sverige AB fremmet melding om to vindkraftverk som berørte kommunens del av Finnskogen vedtok kommunestyret i 2013 som sitt primærstandpunkt å si nei til konsekvensutredning i Glåmberget og Bjørkebråteberget. En annen del av vedtaket lyder:

Kommunestyret ber rådmannen om forslag til en arealmessig avgrensning der områder som går inn i Vestmarkaplanen og i området Finnskogen klart vises. Disse områdene i Kongsvinger er uaktuelle som utbyggingsområder for vindkraft.

Den tverrpolitiske skepsisen lokalt til vindkraftverk ble dokumentert på nytt tidligere i år, da komité for samfunnsutvikling og formannskapet med enstemmig innstilling og vedtak gikk i mot etableringen av en vindkraftpark på svensk side av Finnskogen i Mangslidberget i Torsby kommune. I vedtaket fra 2013 har Vestmarka samme status som Finnskogen.

Den regionale Vestmarka-planen

Med unntak av den mest produktive skoglia og jordbrukslandskapet ned mot Glomma ligger Kongsvingers del av analyseområde 2 innenfor det som i regional plansammenheng betegnes som Vestmarka. Dette er den markerte og høytliggende skogsåsen som går sammenhengende fra Kongsvinger til Elverum på vestsiden av Glomma. Arealet er på ca. 625 km² og omfatter 9 kommuner. Vestmarka har vært gjenstand for ulike nasjonale verneinitiativ helt siden den nye landsplanen for nasjonalparker kom midt på 1980-tallet (NOU 1986: 13).¹⁾ Det endte til slutt opp med at Miljøverndepartementet i 2012 stadfestet Hedmark fylkeskommunes «Regional plan for Vestmarka, retningslinjer for bruk og vern». Planen legger klare føringer på kommunal og statlig planlegging/virksomhet i planområdet (jf. Plan- og bygningsloven § 8-2). Målet med retningslinjene

er å sikre Vestmarka som et sammenhengende skogområde med store landbruks-, friluftslivs-, natur- og kulturvernverdier uten store tekniske inngrep (s. 18).

Planen åpner for en forsiktig fortetting med inntil 65 hytter i 11 navngitte hytteområder i de tre Solør-kommunene Våler, Åsnes og Grue. Maksimalt bebygd areal skal være 100 m², inklusive alle uthus. Det er et ønske om å ta vare på gamle landbruksressurser som sætre og skogshusvære. På definerte sætervanger tillates maksimalt ett nytt bygg på inntil 15 m² pr. størhus.

De to berørte kommunene Elverum og Kongsvinger prioriterte å ikke være med i det fylkeskommunale planarbeidet, da de ikke har hatt utbyggingsinteresser på Vestmarka.

Plandokumentet med Miljøverndepartementets godkjenningsbrev av 27.4.2012 følger vedlagt.

²⁾ Området var omfattet av regionplanvedtekter i perioden 1974-80. Vedtektene hadde forbud mot bolig- og hyttebygging. Disse begrensningene ble etter 1980 fulgt opp gjennom (plan og) bygningsloven slik at Kongsvinger kommune har praktisert hytteforbud i området siden 1974.

Store rovdyr

Vi har hatt kontakt med Høgskolen i Innlandet (Evenstad), NINA, NIBIO og Biofokus for å få innspill til det NVE etterspør på regional bestandsutvikling for viktige arter. Tilbakemeldingene har vært få, trolig på grunn av kort tidsfrist. Det ser ut til å være gjort lite forskning og registreringer i Vestmarka i de senere årene. Den lettest tilgjengelige kilden er <https://www.rovdata.no/> som leverer overvåkningsdata og bestandstall for de store rovdyrene. www.nina.no har en rapport på status for alle jaktbare småviltarter i Norge, men vi har ikke hatt tid til å finne ut om materialet lar seg bryte ned på regionalt nivå.

Vi har selv brukt Rovdatas base til å kjøre ut plott over antall observasjoner innenfor NVEs analyseområde 2. Slumpmessig ble det valgt å sammenligne to 3-års perioder med et tiårs mellomrom (2005-2007 og 2015-2017). Gitt at kartplottene er representative er utviklingen slik:

Art	Bestandsnivået det siste tiåret		
	Økt	Redusert	Stabilt
Gaupe		X	
Ulv	X		
Bjørn			X
Jerv	X		

Tallene stemmer bra overens med Rovdatas generelle omtale av bestandsutviklingen i stort.

Jervebestanden beskrives slik på Rovdatas hjemmeside:

De senere årene har den også spredt seg og i større grad tatt i bruk de mer lavereliggende barskogområdene, spesielt nedover i Hedmark.

Kommuneplanens arealdel

Kongsvinger kommune har i plan- og byggesaksbehandlingen siden 1980-tallet lojalt fulgt opp de nasjonale føringene som lå i verneprosessene etter nasjonalparkplanen. I alle de tre kommuneplanene (vedtatt 1995, 2003 og 2009) har åspartiet på Glommas vestsida hatt strengeste LNF-kategori (landbruks-, natur- og friluftsområde). De generelle retningslinjene går på å unngå «punktering» av kommunens relativt uberørte og sammenhengende skog- og utmarksarealer. Det er et paradoks at konsekvensene som denne restriktive arealpolitikken har medført i form av urørthet, nettopp er det som NVE leter etter ved egnethetsstudier for vindmølleparker.

I gjeldende arealdel er en stor del av arealet mot grensa til nabokommunen avsatt som klausuleringsområde for Sør-Odal vannverk.

Utsnitt av gjeldende kommuneplans arealdel vedtatt i kommunestyret 1.10.2009 følger i vedlegg 2.

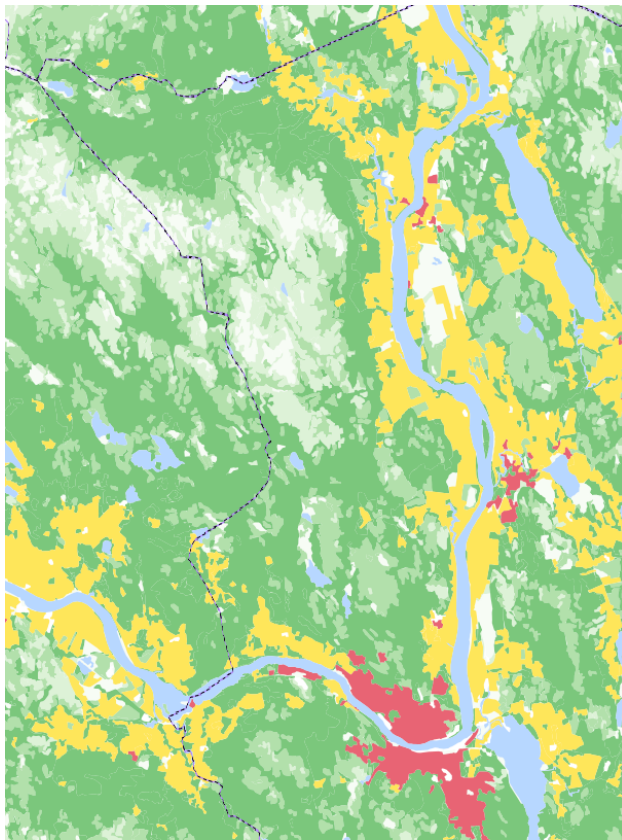
Kommunale/interkommunale friluftslivsinteresser

Glommas vestsida i Kongsvinger er et populært friluftsområde, for folk bosatt i byen og nordover i Brandval. I anledning av at kommuneplanen er under revisjon, jobber man administrativt med å lage et temakart for friluftsliv. De høyereliggende myrkjølpartiene er mye brukt vinterstid, og så fort snøforholdene tillater det kjører idrettslagene opp et omfattende løypenett. Sentrale punkter er skihytta på Tjernsli drøyt 5 km fra byen, deretter Norlyshytta ved Ringshella ytterligere rundt en mil nordover. Her møtes løypene fra bygda Brandval og fra skihytta Trondbu i Sør-Odal, ca. 7 km unna.

Utsnitt av et arbeidsutkast på temakart friluftsliv følger i vedlegg 3.

Skogbruk og utmark

Det drives her som ellers i skogkommunen Kongsvinger et aktivt skogbruk.

Kommunen ga i 1987 en omfattende høringsuttalelse til planene om et Vestmarka landskapsvernområde. Vår del ble da beregnet til å utgjøre 47 700 dekar totalt areal, hvorav 41 400 dekar var produktiv skogsmark (87%). Det uproductive domineres av myr.

Kilden var den samme som dagens arealressurskart fra NIBIO (til venstre), og tallene gjelder derfor fortsatt.

Som kartet viser ligger den beste skogsmarka i sør og i lisdene mot øst og nord. De høytliggende partiene rundt Ringshella og mot odalsdelet i Brandval har dårligst vekst (bonitet). Det foreslåtte landskapsvernområdet omfattet rundt 5% av kommunens skogressurser.

I 1987 var det ca. 75 matrikkelførte skogeiendommer i Kongsvingers del av Vestmarka. Eiendomsstrukturen er fortsatt fragmentert, men grunneierne samarbeider godt på mange felt. De to utmarkslagene - Skakland Vestsiden og Tørmoen – har bl.a. i felleskap utgitt et jakt- og turkart. I tillegg til skiløypenettet viser kartet en rekke nedlagte boplasser i overkant av dagens kulturlandskap. Plassene bindes sammen av en kultursti.

Med hilsen

Rune Lund
Kommunalsjef Samfunn
Tlf. 47 45 44 53

Per Rudi
Skogbrukssjef
Tlf. 90 75 80 84

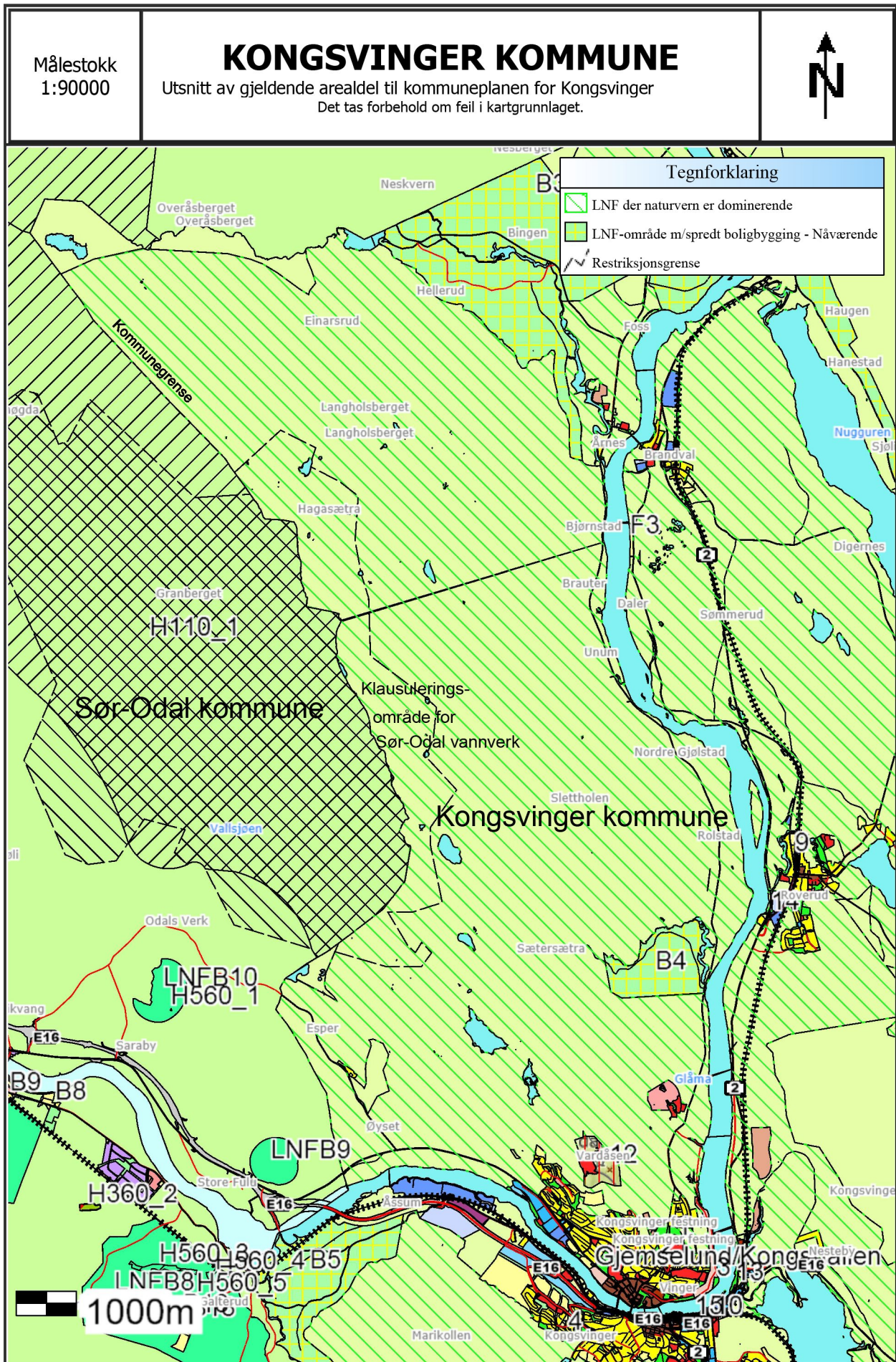
Dokumentet er godkjent for ekspedering uten underskrift.

Vedlegg:

1. Regional plan for Vestmarka
2. Kartutsnitt av kommuneplanens arealdel
3. Kart over mye brukte friluftsområder

Kopi til:

Elverum Kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM
Fylkesmannen I Hedmark	Postboks 4034	2306	HAMAR
Grue Kommune	Postboks 94	2260	KIRKENÆR
Hedmark Fylkeskommune	Postboks 4404	2325	HAMAR
Nord-Odal Kommune	Herredsvegen 2	2120	SAGSTUA
Regionrådet for Kongsvingerregionen	v/ Anne H. Huse		
Sør-Odal Kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
Våler Kommune	Vålgutua 251	2436	VÅLER I SOLØR
Åsnes Kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA

Geoinnsyn

Vedlegg 3

Byens nærturområde

Mye brukt skiutfartsområde

